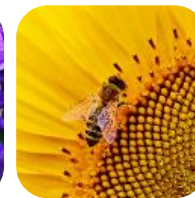

Pestycydy w rolnictwie

dr Artur Miszczak
Instytut Ogrodnictwa - PIB, Skierniewice
Zakład Badania Bezpieczeństwa Żywności

Plan referatu

- Ogólne informacje o rejestrowanych w UE i w Polsce środkach ochrony roślin;
- Przykładowe wyniki badań monitoringowych prowadzonych dla: PIORiN, Sanepidu i w rolnictwie ekologicznym
- Pestycydy w środowisku (gleba i wody powierzchniowe)

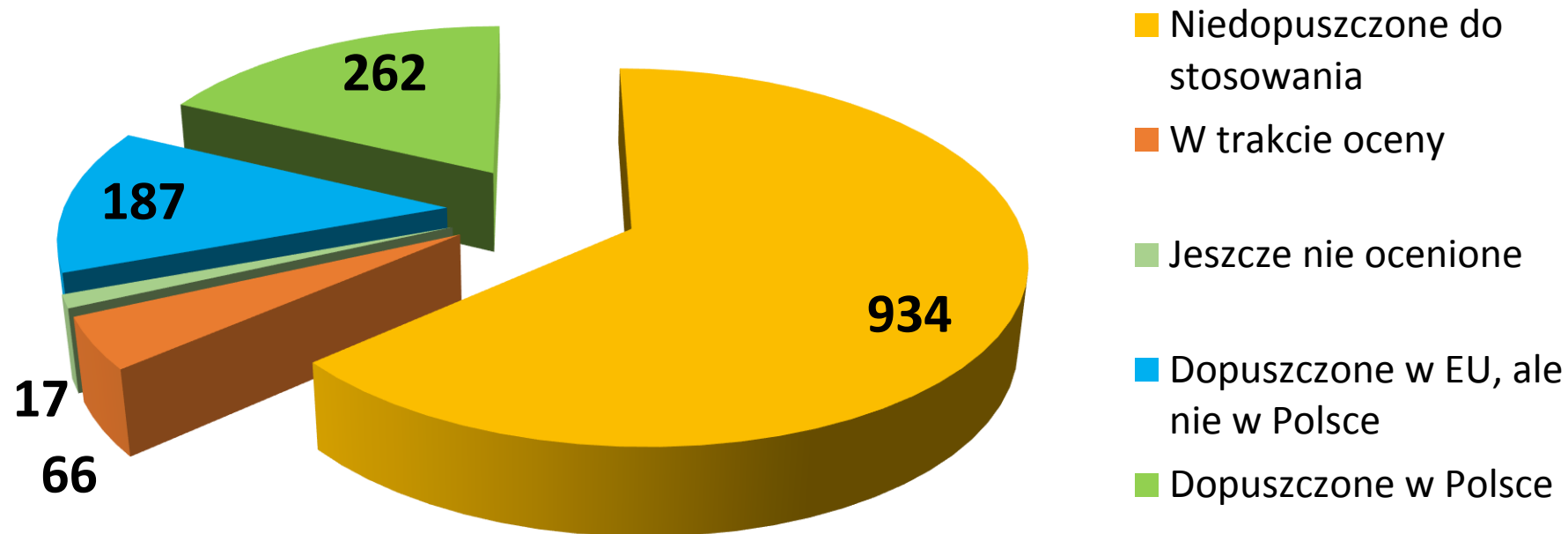
Ogólne informacje o środkach ochrony roślin

Liczba substancji aktywnych ś.o.r. zarejestrowanych w EU i PL (1466 substancji)

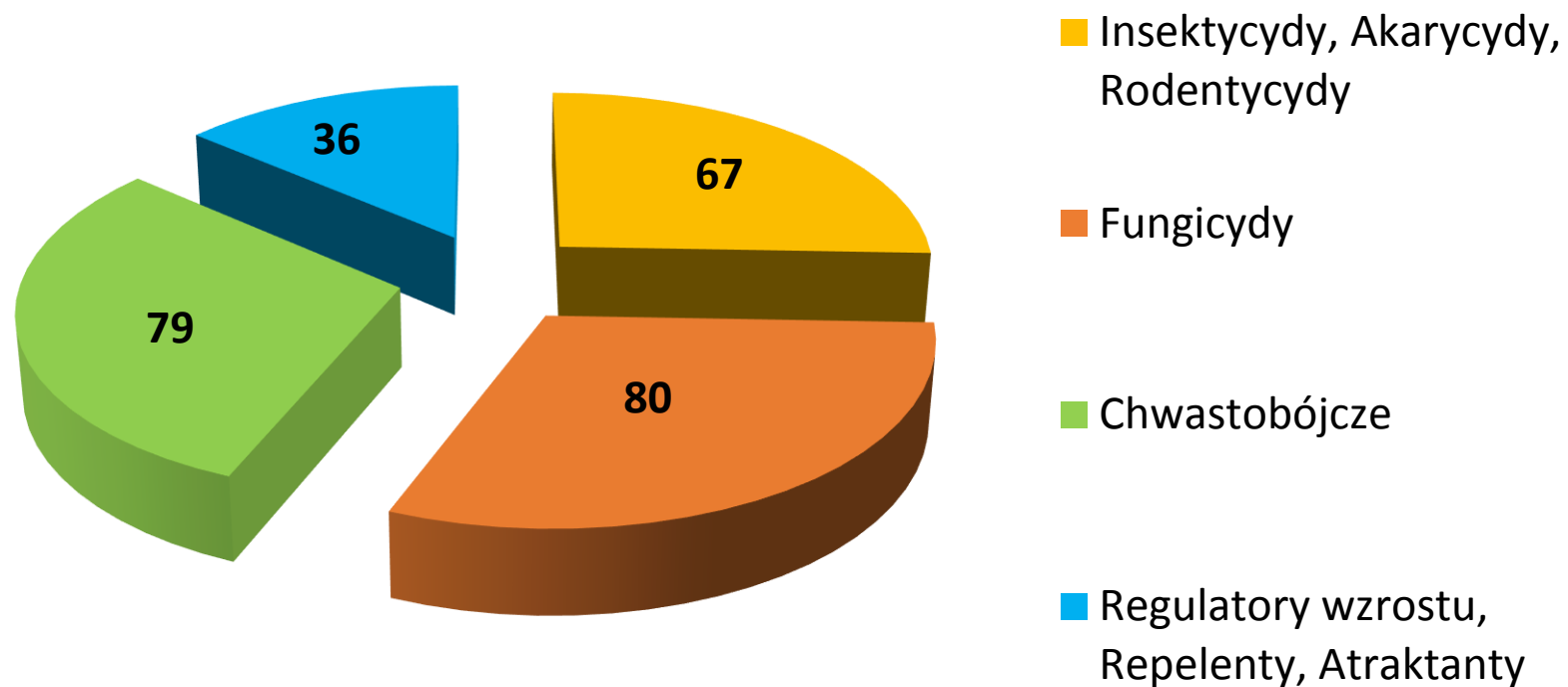
(zgodnie z Rozporządzeniem (WE) 396/2005 -05-03-2022)

<http://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/>

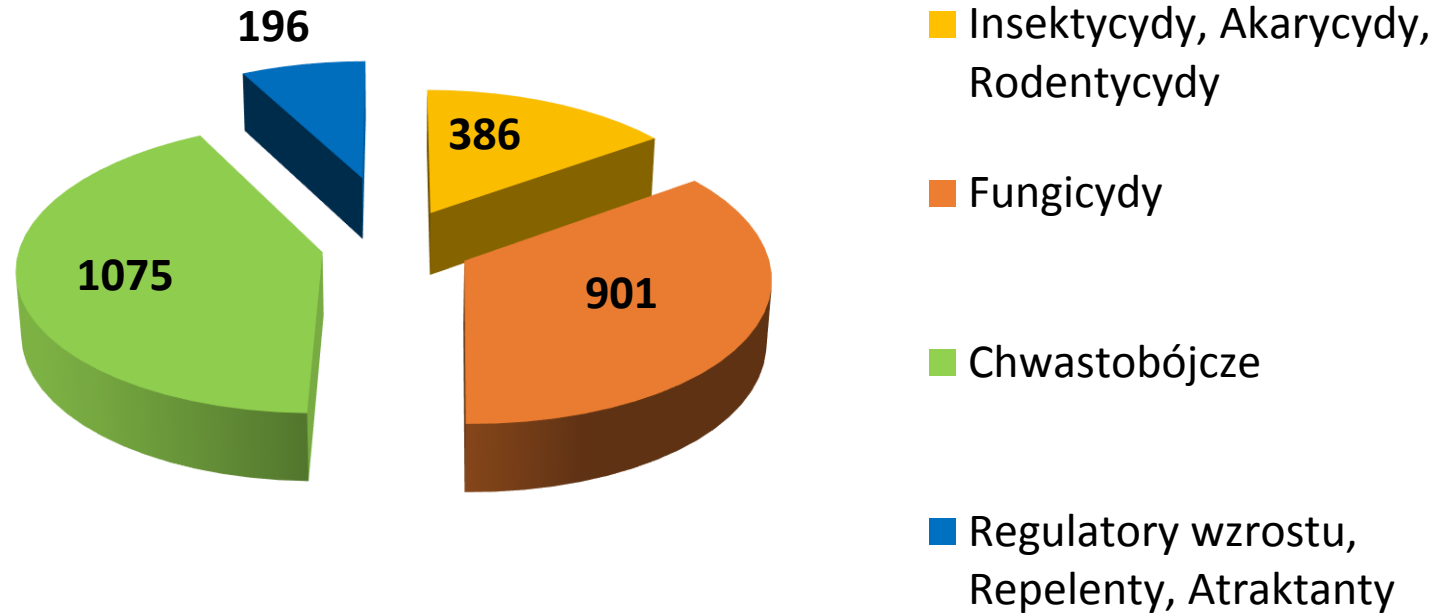
Liczba substancji aktywnych zarejestrowanych w Polsce (262 substancje)

(zgodnie z Rozporządzeniem (WE) 396/2005 - 05-03-2022)

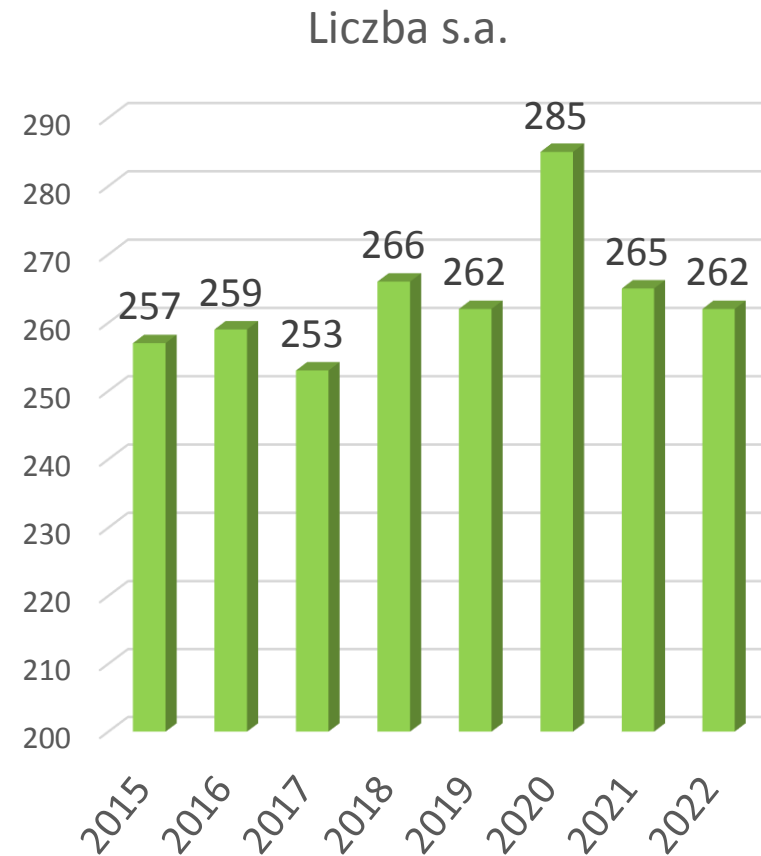
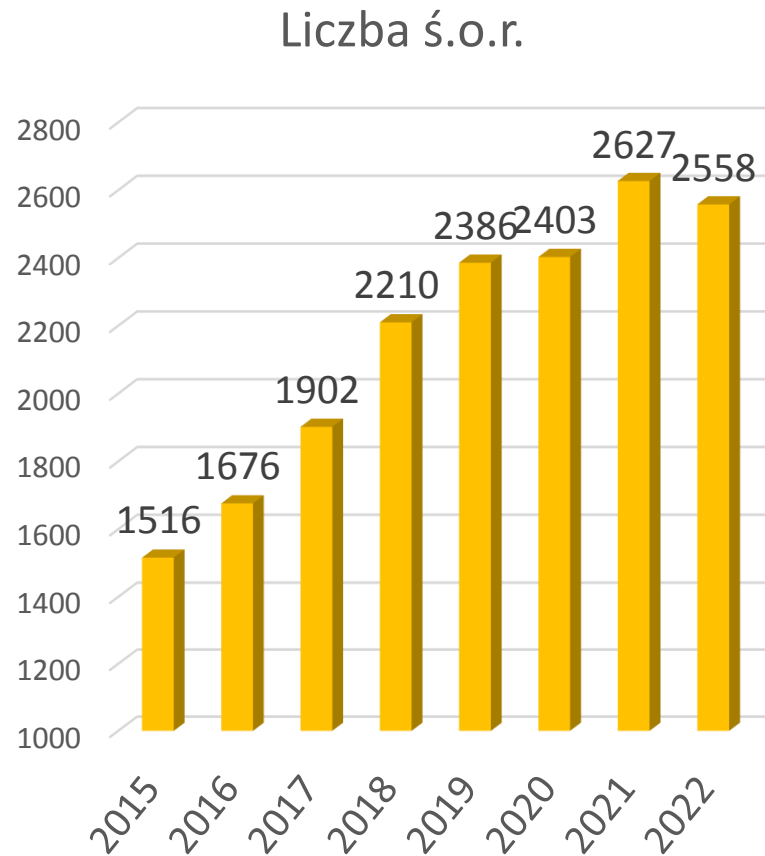

Liczba środków ochrony roślin zarejestrowanych w Polsce (2558 środków)

(zgodnie z Rejestrem MRiRW - 28-01-2022)

Liczba zarejestrowanych w Polsce środków ochrony roślin i substancji aktywnych w latach 2015-2022 (marzec)

Wyszukiwarka środków ochrony roślin - zastosowanie

Wyszukiwarka środków ochrony roślin - umożliwi wyszukiwanie środków ochrony roślin po uprawach, agrofagach itp.* Do wyszukiwania należy używać filtrów (pokaż filtry).* Nazwa oznacza nazwę środka ochrony roślin.* Rodzaj oznacza rodzaj środka ochrony roślin (chwastobójczy, insektycyd, fungicyd itd.).* Grupa oznacza grupę roślin (rośliny rolnicze, rośliny sadownicze, rośliny warzywne itd.).* Przy wyszukiwaniu upraw na zastosowania na małoobszarowe, w polu małoobszarowe należy wpisać słowo TAK.

Zwiń filtry ^

nazwa

Rodzaj

Substancja_czynna

uprawa

agrofag

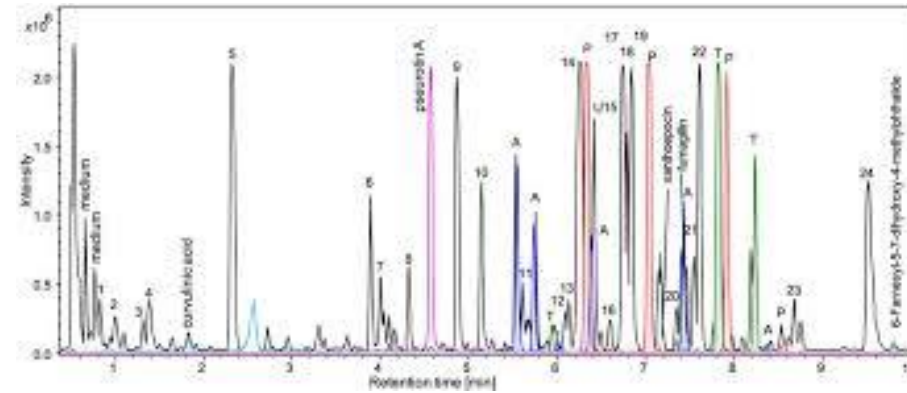
nazwa_grupy

małoobszarowe

Liczba elementów: 9217

Wyniki badań monitoringowych

Metodologia badań - PIORIN

- ❑ Okres badań: maj-listopad 2021r.
- ❑ Próby były pobierane przez pracowników 16 WIORiN'ów i przekazywane do ZBBŻ
- ❑ Owoce, warzywa i zboża pochodziły z upraw po zbiorach i z magazynów w gospodarstwach – ilość zaplanowanych prób: 1300
- ❑ Sprawozdania wysyłało do WIORiN i zawiadamiano w przypadkach:
  - ❑ 100%-owych przekroczeń NDP i po zbiorze (**zgłoszenie RASFF**);
  - ❑ wykrycia pozostałości nieprawidłowych pestycydów w danych produktach roślinnych (**informacja w sprawozdaniach z badań**)
- ❑ Interaktywna współpraca z oddziałami terenowymi PIORiN dotycząca wykrytych pozostałości

Podstawy prawne interpretacji wyników badań

❑ Regulacja Komisji Europejskiej i Rady nr 396/2005 z późn. zm.

❑ Rejestr Środków Ochrony Roślin MRiRW

❑ Etykiety Instrukcji Stosowania Środków Ochrony Roślin

Uzgodniony zakres badań

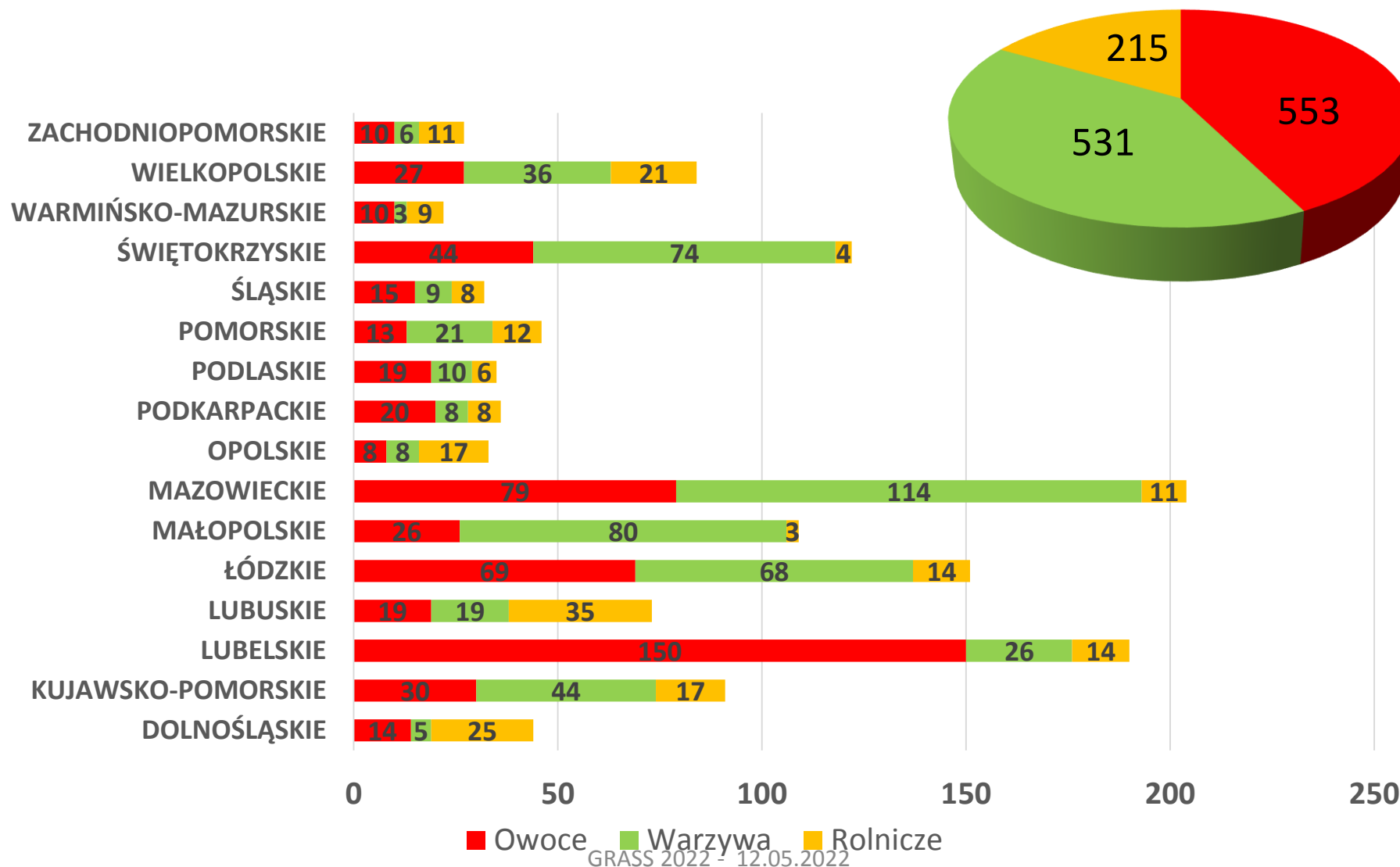
badania dla Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa

- Metoda: PN-EN 15662:2008
  - technika GC/MS-MS – 280
  - technika LC/MS/MS – 224(LOQ: 0,005 – 0,01mg/kg)
- Metoda: PN-EN 12396-2:2002
  - fungicydy ditiokarbaminianowe GC/MS (LOQ: 0,005 mg/kg)
- Metoda QuPPE (**glifosat** – rzepak, gryka, proso, len oraz **ete fon** – papryka)

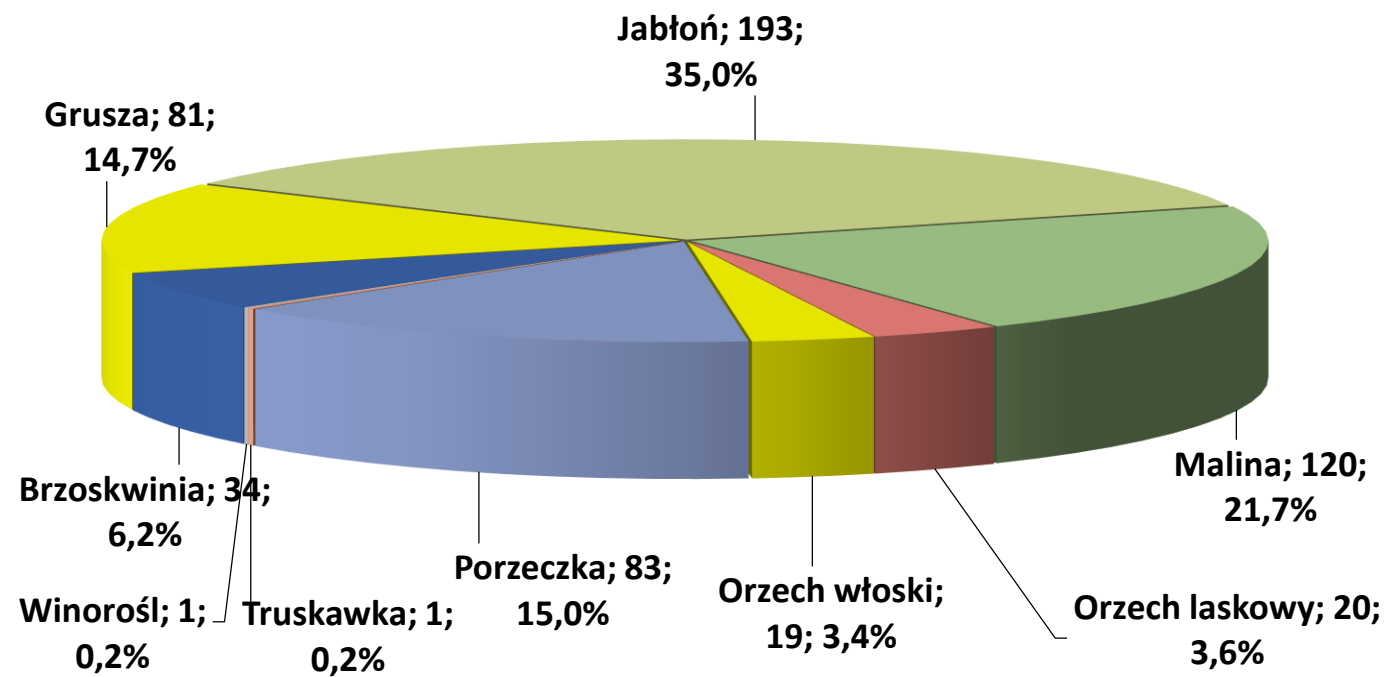
Użyte metody są akredytowane i pozytywnie sprawdzone w międzynarodowych badaniach biegłości organizowanych przez laboratoria referencyjne UE

- EU Proficiency Test on Pesticide Residues in Fruit and Vegetables , CRL-MRM, University of Almeria, Spain
- EU Pesticide Residues in Cereals using Multi and Single Residue Methods. – CRL Cereals and Feedingstuff, National Food Institute, Danish Technical University

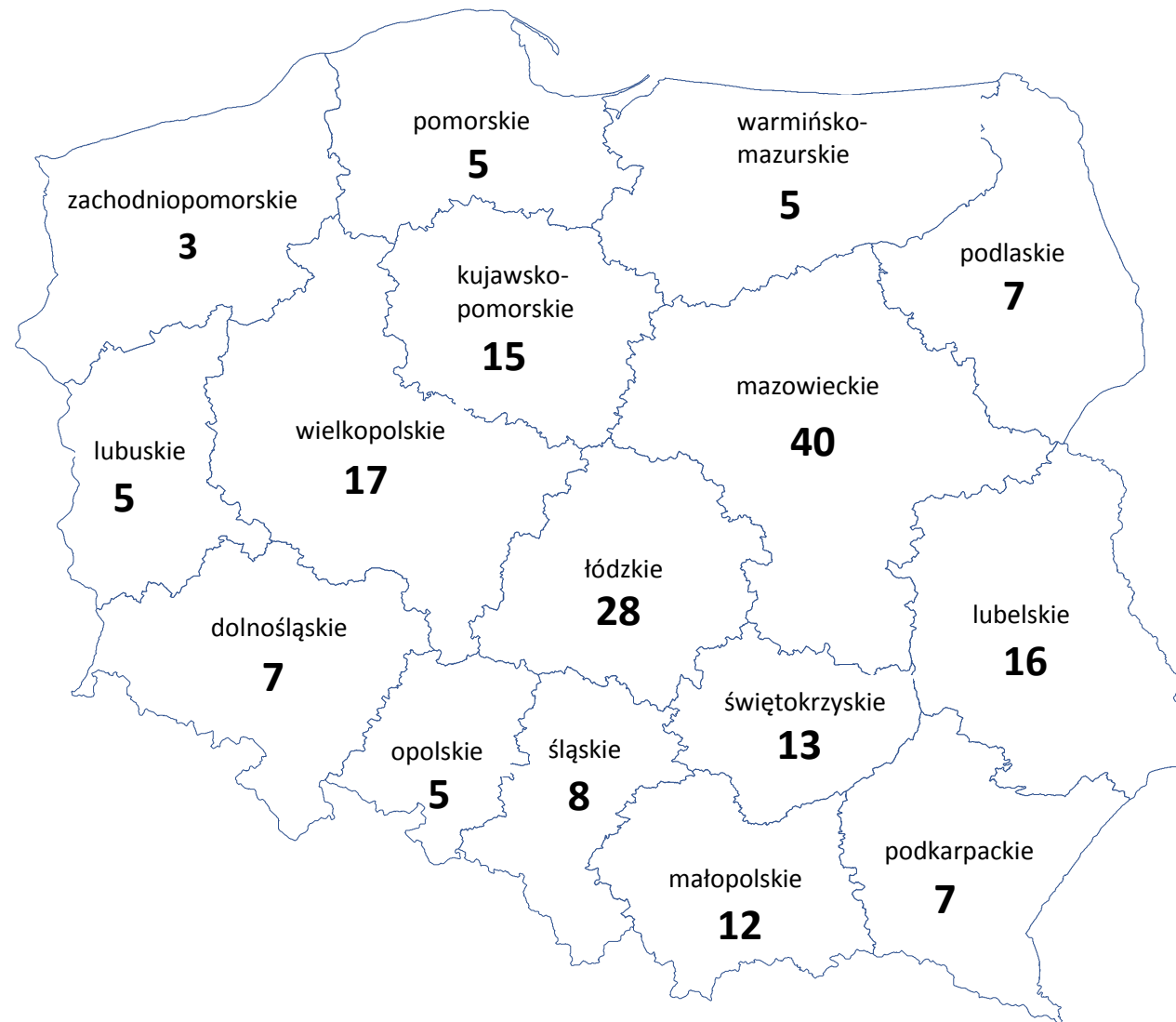
Próby dostarczone przez PIORIN – 1299

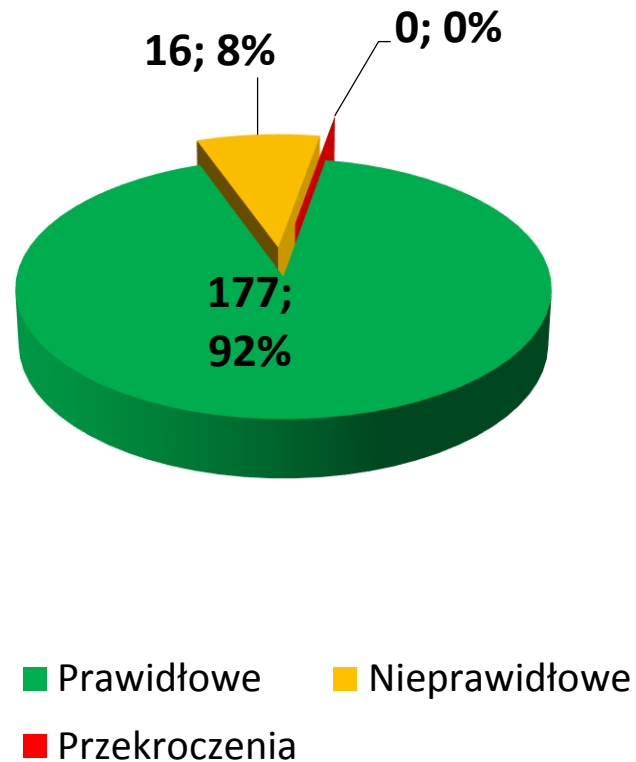
552 próbki owoców (9 gatunków)

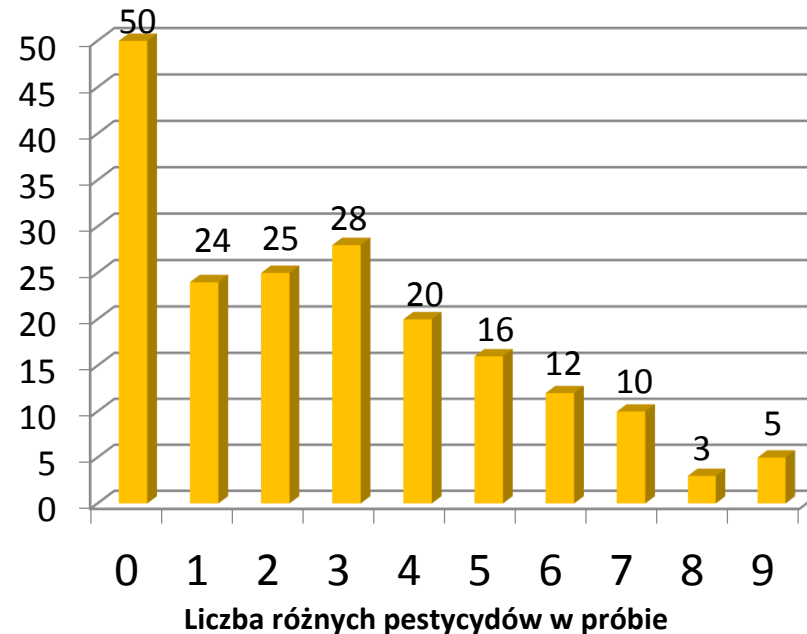
Pochodzenie próbek jabłek (193 próbki) – 2021 rok

Pozostałości w jabłkach (193 próbki) wyniki ogólne

Średnio w próbie wykrywano
2,7 pozostałości po ś.o.r. (vs. 3,2 w 2020r.)

Pozostałości w jabłkach (193 próbki) wykrywane nieprawidłowości

Insektycydy (2)

- Tiachlopyrd (**wycofany w 2020**)
- Tiametoksam (**wycofany w 2019**)

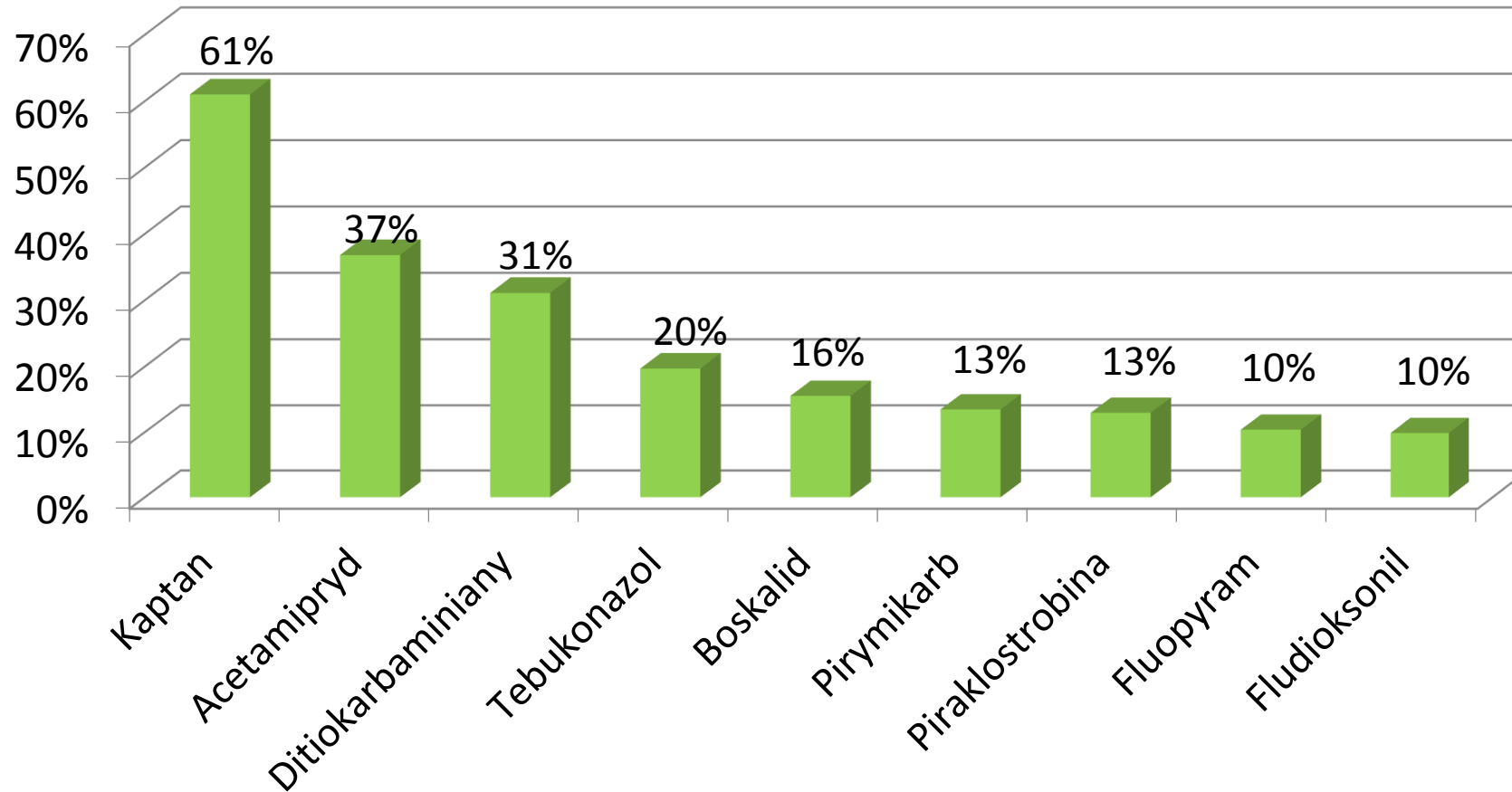
Chwastobójcze (1)

- Prosulfokarb

Fungicydy (4)

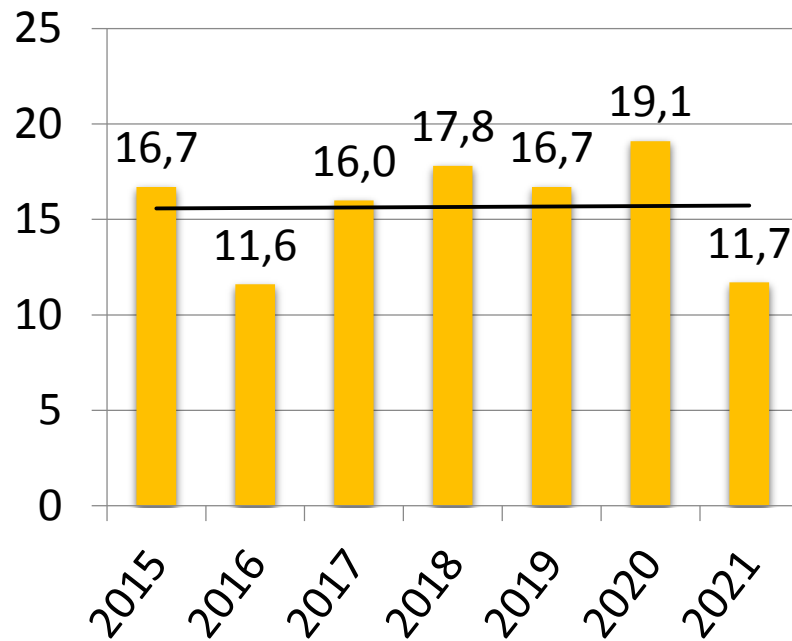
- Difeniloamina (**brak rejestracji w UE**)
- Flutriafol (x2) (**zbożowy do 31.05.2021**)
- Karbendazym i Tiofanat Metylu (x9) (**wycofany**)
- Propikonazol (**wycofany w 2018**)

Pozostałości w jabłkach (193 próbki) najczęściej wykrywane (powyżej 10%)

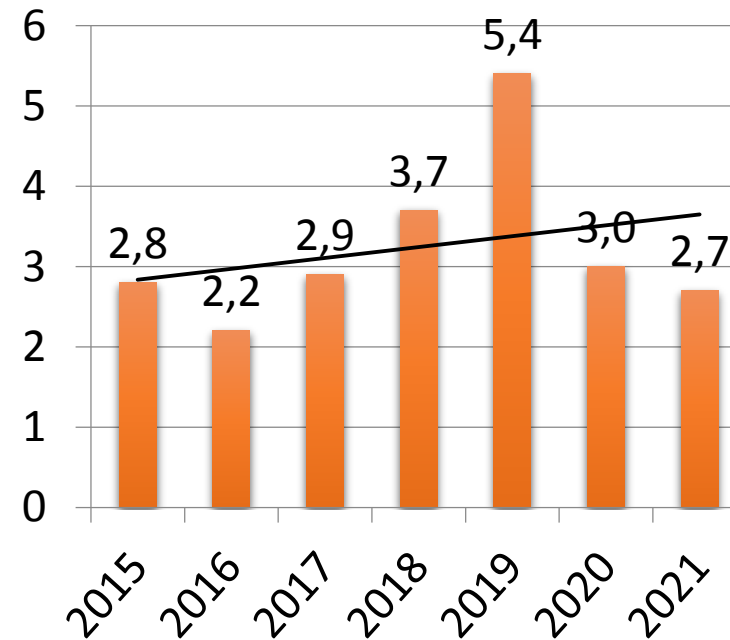

Ogólna ocena wyników z lat 2015 – 2021 (wszystkie rodzaje upraw)

- Procent nieprawidłowości

- Procent przekroczeń

Analiza wyników badań produktów ekologicznych

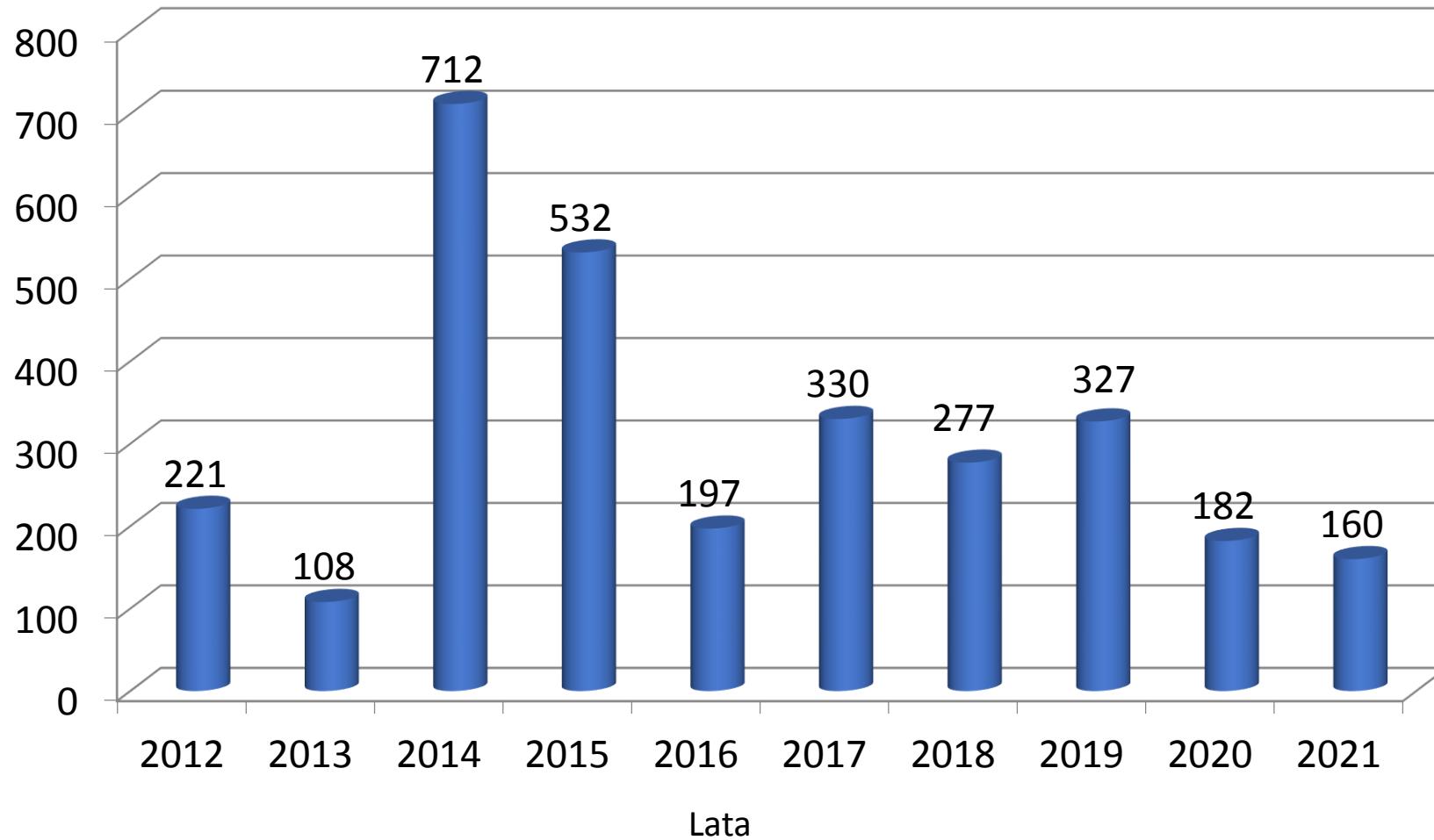
Pochodzenie prób do badań pozostałości środków ochrony roślin

- Jednostki certyfikujące w rolnictwie ekologicznym (rozp. Komisji WE 392/2013 – 5%)
- Kontrola IJHARS
  - kontrola certyfikacji
  - kontrole graniczne produktów ekologicznych
- Prywatne podmioty gospodarcze (indywidualne gospodarstwa, przemysł przetwórczy, eksporterzy)

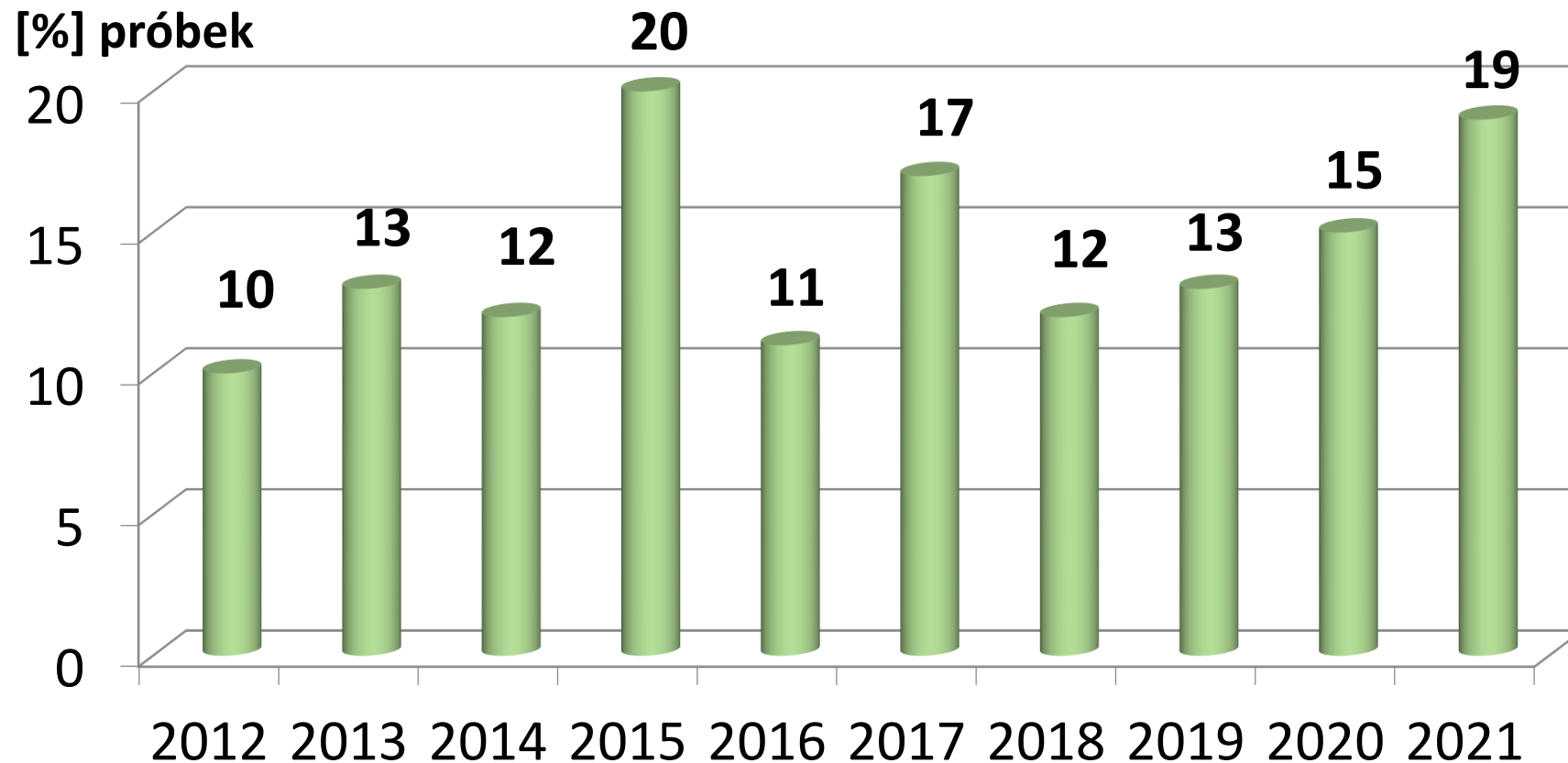
LICZBA PRÓB EKO Z LAT 2012-2021

(kontrola jednostek certyfikujących)

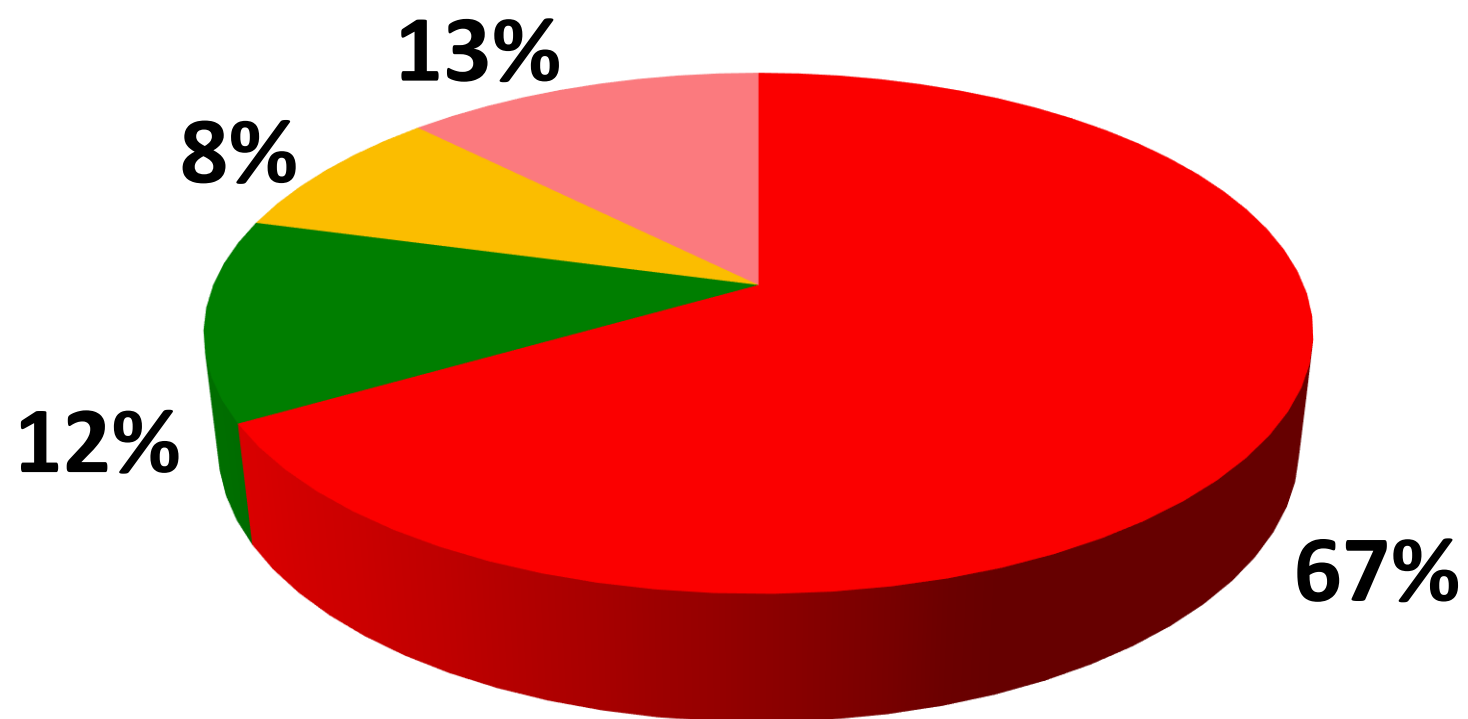
Liczba próbek

Wykrycia pozostałości w próbkach z gospodarstw ekologicznych

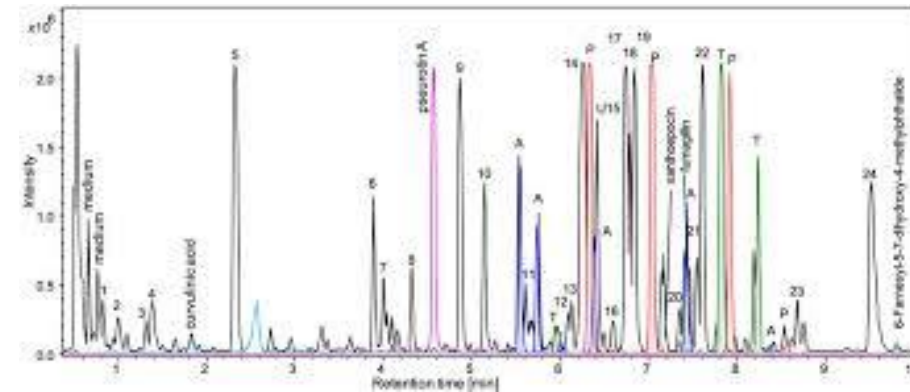
Rodzaje prób z wykrytymi pozostałościami

■ Owoce ■ Warzywa ■ Zboża ■ Inne

Wyniki badań monitoringowych żywności importowanej

Metodologia badań – Państwowa Inspekcja Sanitarna

- Okres badań: maj-listopad 2021r.
- Próby były pobierane przez pracowników 16 WSEE, 8 GSSE i przekazywane do ZBBŻ
- Produkty żywnościowe pochodziły głównie z importu;
ilość zaplanowanych prób: 500
- Sprawozdania wysyłano do WIORiN i zawiadamiano w przypadkach:
  - 100%-owych przekroczeń NDP;
  - Interaktywna współpraca z oddziałami terenowymi PIORiN dotycząca wykrytych pozostałości

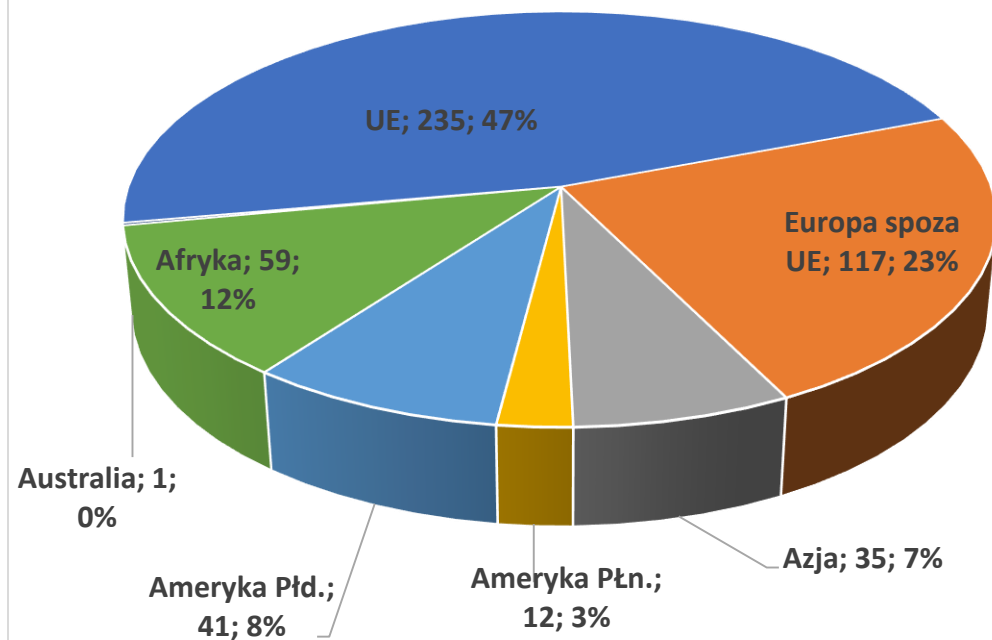
Uzgodniony zakres badań

badania dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej

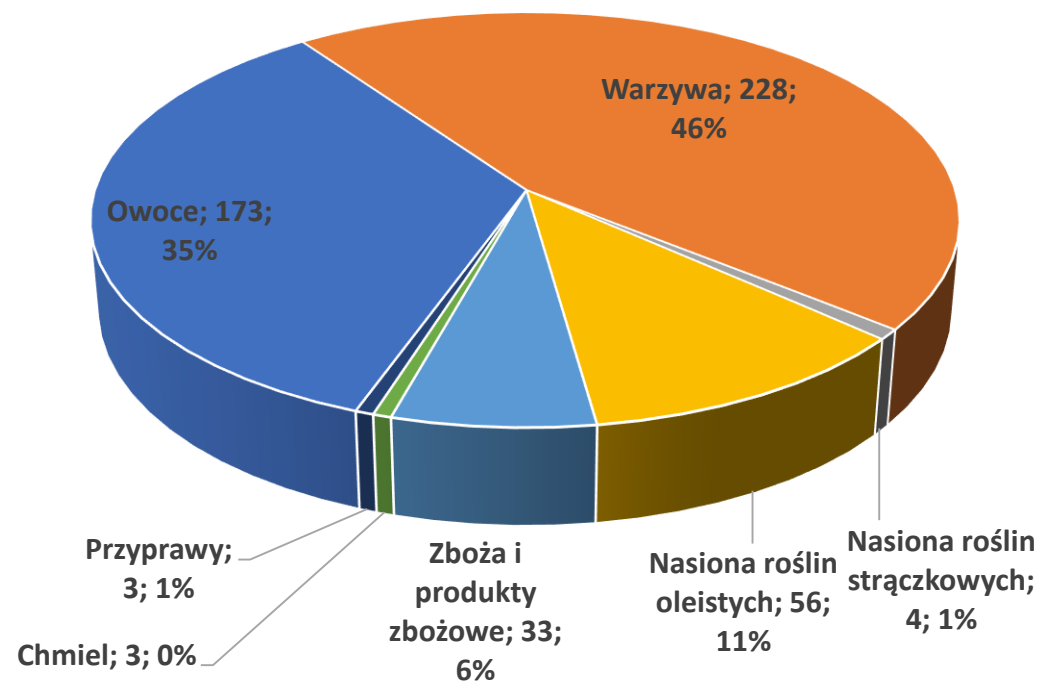
- Metoda: PN-EN 15662:2008
  - technika GC/MS-MS – 280
  - technika LC/MS/MS – 226(LOQ: 0,005 – 0,01mg/kg)
- Kwaśne herbicydy (29 substancji)
- Flonikamid i metabolity, Ditianon Dodyna
- Metoda: PN-EN 12396-2:2002
  - fungicydy ditiokarbaminianowe GC/MS (LOQ: 0,005 mg/kg)
- Metoda QuPPE:
  - Glifosat, kation Trimetylosulfoniowy, Etefon;
  - Fosetyl glinu, Kwas Fosfonowy
  - Chlormekwat, Mepikwat, Cyromazyna, Jon bromkowy, Chlorany, Nadchlorany

Pochodzenie i rodzaj produktów żywnościowych

Rys.1 - Pochodzenie 500 próbek produktów żywnościowych

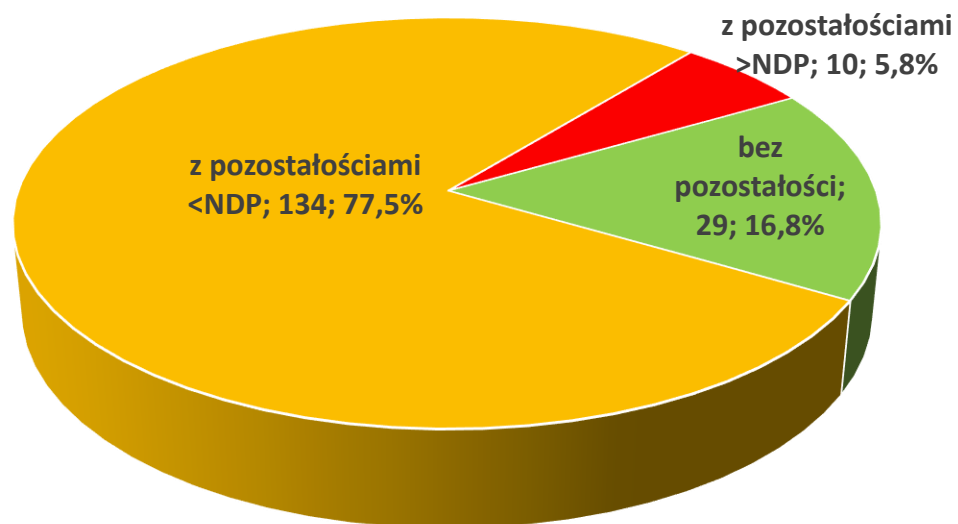

Rys.2 - Kontrolowane produkty - 500 próbek

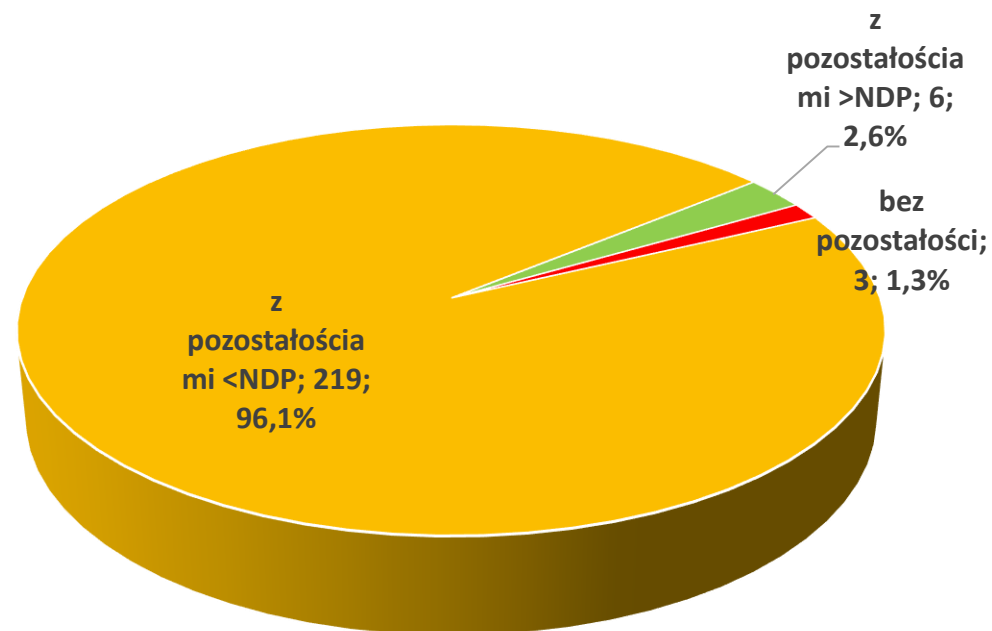

Ocena pozostałości w grupach produktów

Rys. 8. Pozostałości środków ochrony roślin w owocach - 173 próbki (rok 2021)

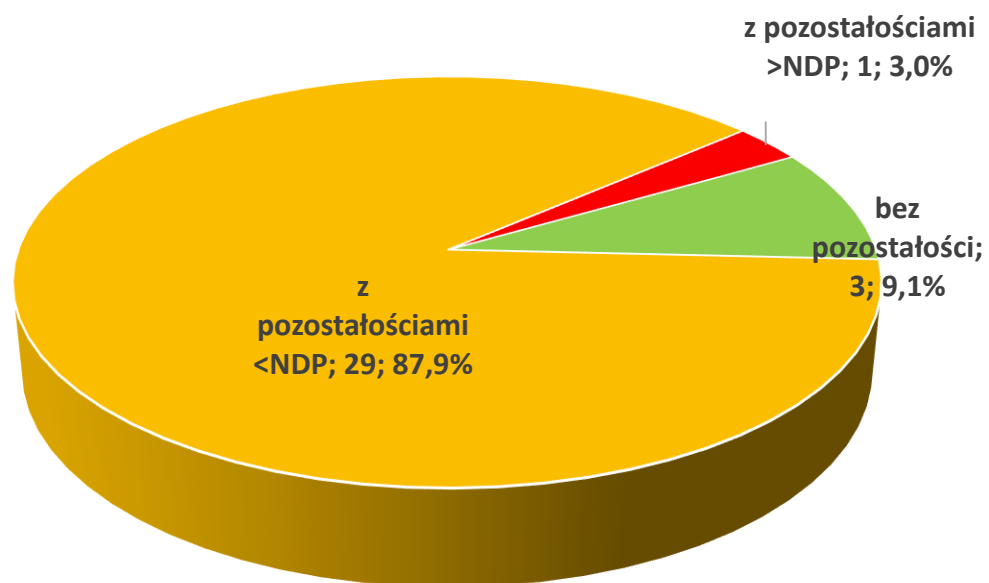

Rys. 9. Pozostałości środków ochrony roślin w warzywach - 228 próbek (rok 2021)

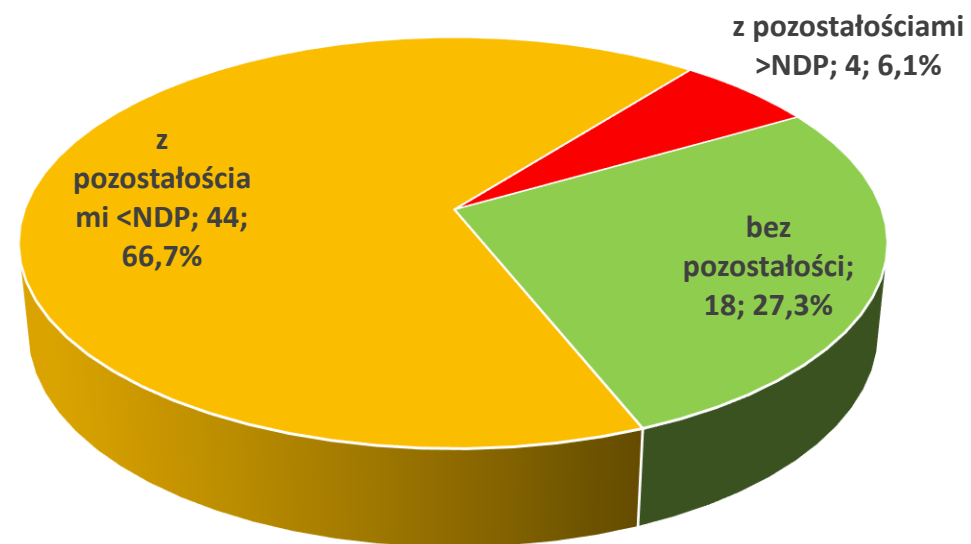

Ocena pozostałości w grupach produktów

Rys. 10. Pozostałości środków ochrony roślin w zbożach i produktach zbożowych - 33 próbki (rok 2021)

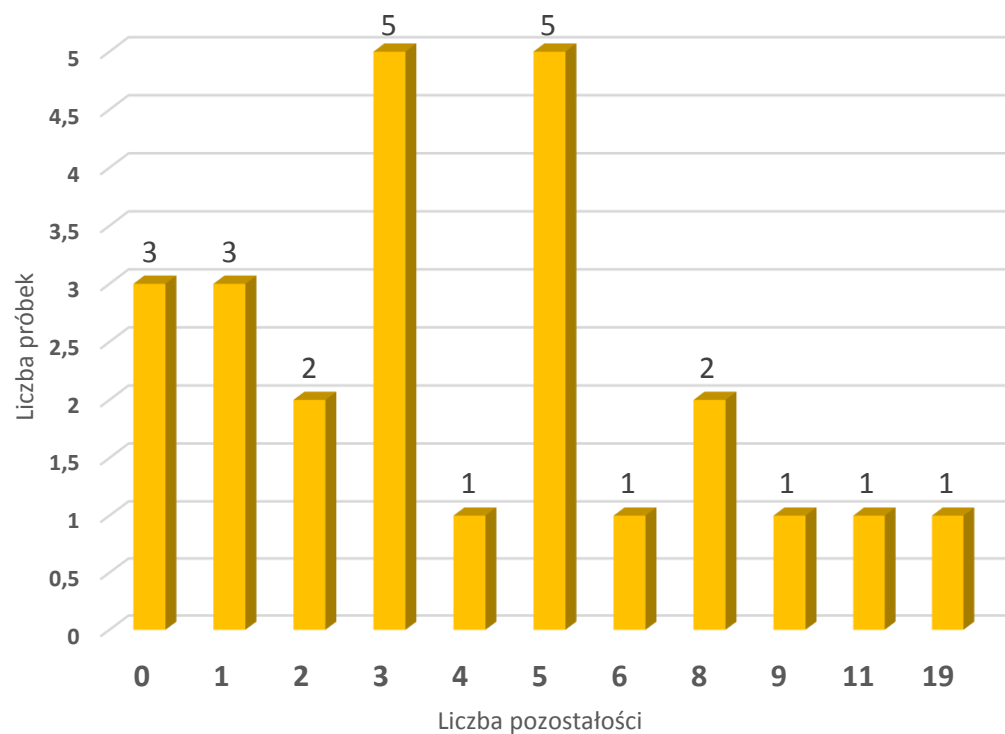

Rys. 11. Pozostałości środków ochrony roślin w nasionach i produktach pozostałych - 66 próbek (rok 2021)

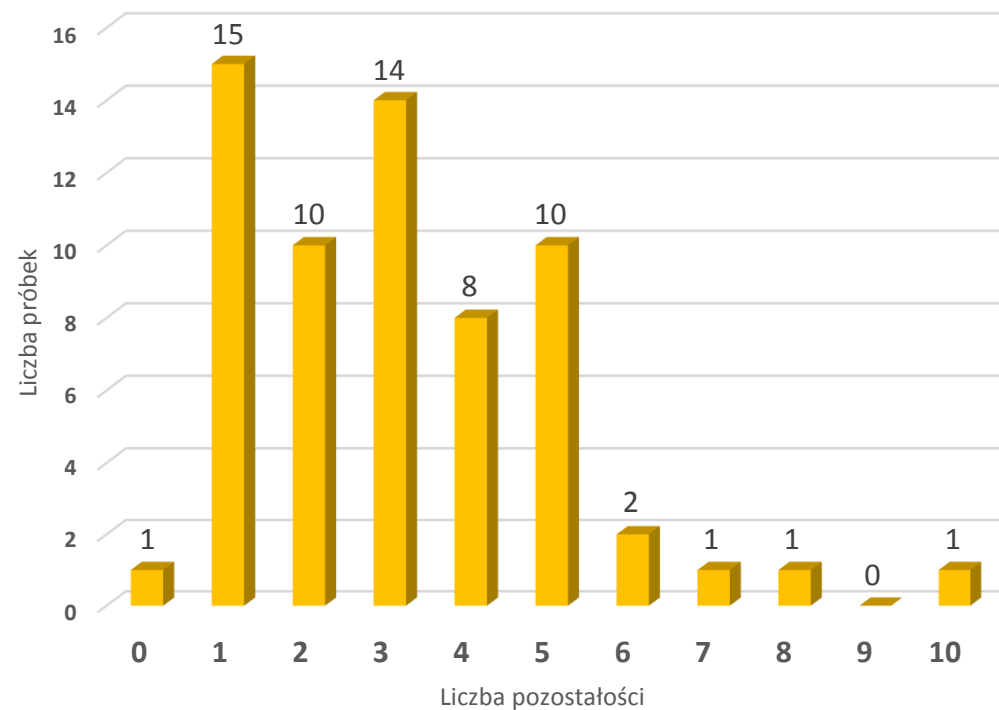

Przykładowe wielokrotne wykrycia pestycydów w próbkach

Owoce - truskawka

Warzywa - pomidor

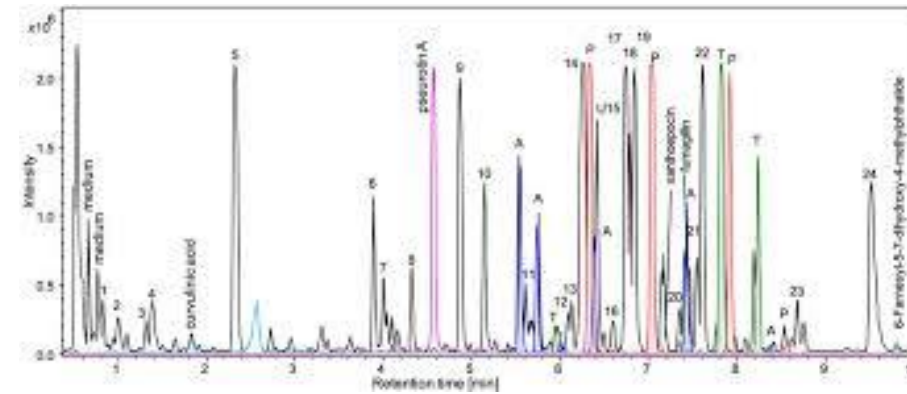

Zestawienie przekroczeń NDP w 2021 roku

Nazwa pestycydu	Produkt	NDP RP / UE [mg/kg]	Liczba prób zawierających przekroczenia NDP wg RP	% badanych prób	Liczba prób zawierających przekroczenia NDP wg UE	% badanych prób
Chloran	Chmiel	0,05/0,05	2	66,7	2	66,7
Chlorfenapyr	Pomidor	0,01/0,01	1	1,6	1	1,6
Chloropiryfos	Czarnuszka	0,01/0,01	1	33,3	1	33,3
Chloropiryfos	Jabłko (susz)	0,01/0,01	1	100	1	100
Chlorotalonil	Truskawka	0,01/0,01	1	4	1	4
Dimetomorf	Malina	0,01/0,01	1	2,7	1	2,7
Dimetoat	Ogórek	0,01/0,01	1	2,6	1	2,6
Dimetoat	Truskawka	0,01/0,01	1	4	1	4
Etefon	Papryka	0,05/0,05	3	7,0	3	7,0
Fosetyl glinu	Rzepak	2/2	1	6,7	1	6,7
Iprodion	Śliwka (susz)	0,01/0,01	1	100	1	100
Iprodion	Truskawka	0,01/0,01	1	4	1	4
Metamidofos	Truskawka	0,01/0,01	1	4	1	4
Ometoat	Ogórek	0,01/0,01	1	2,6	1	2,6
Procymidon	Truskawka	0,01/0,01	1	4	1	4
Propamokarb	Truskawka	0,01/0,01	1	4	1	4
Propargit	Jabłko (susz)	0,01/0,01	1	100	1	100
Propargit	Truskawka	0,01/0,01	4	16	4	16
Pymetrozyna	Ogórek	0,02/0,02	1	2,6	1	2,6
Tebukonazol	Pszenica	0,3/0,3	1	5,6	1	5,6
RAZEM*			21	4,2	21	4,2

Pestycydy w środowisku

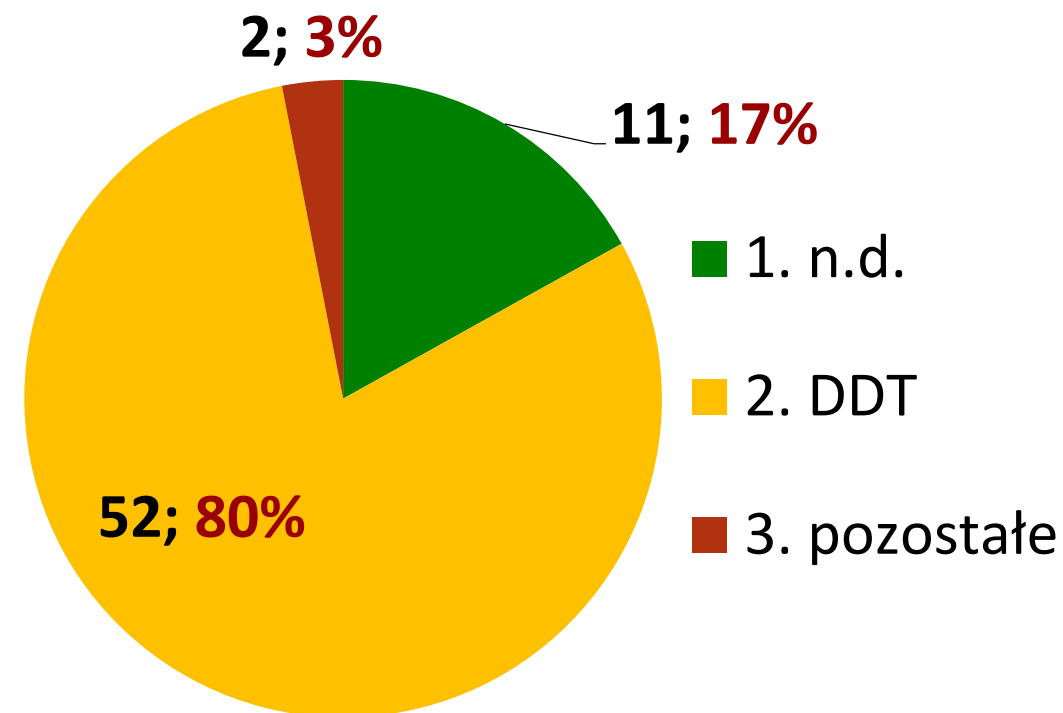

Pestycydy wykrywane w glebie

• Wykryte pestycydy

- Azoksystrobina
- Bifentryna
- Boskalid
- Bromopropylat
- Chlorpiryfos
- Difenokonazol
- Endosulfan
- Etofumesat
- Flusilazol
- Pendimetalina
- Propargit
- Trifluralina

65 próbek gleby

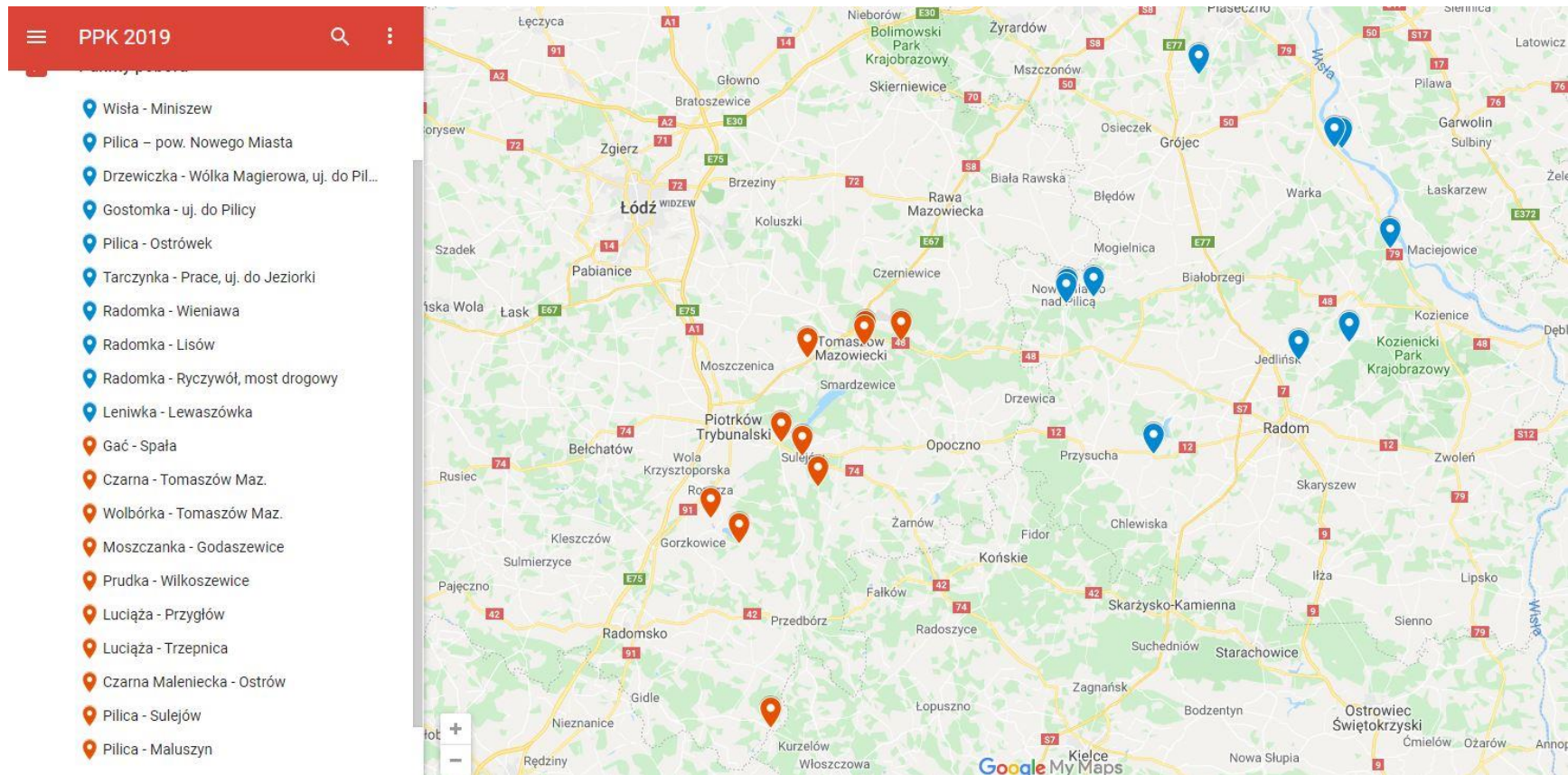

DDT: 0,001 – 0.29 mg/kg   średnio: 0,015 mg/kg

Wyniki badań gleby z sadu jabłoniowego

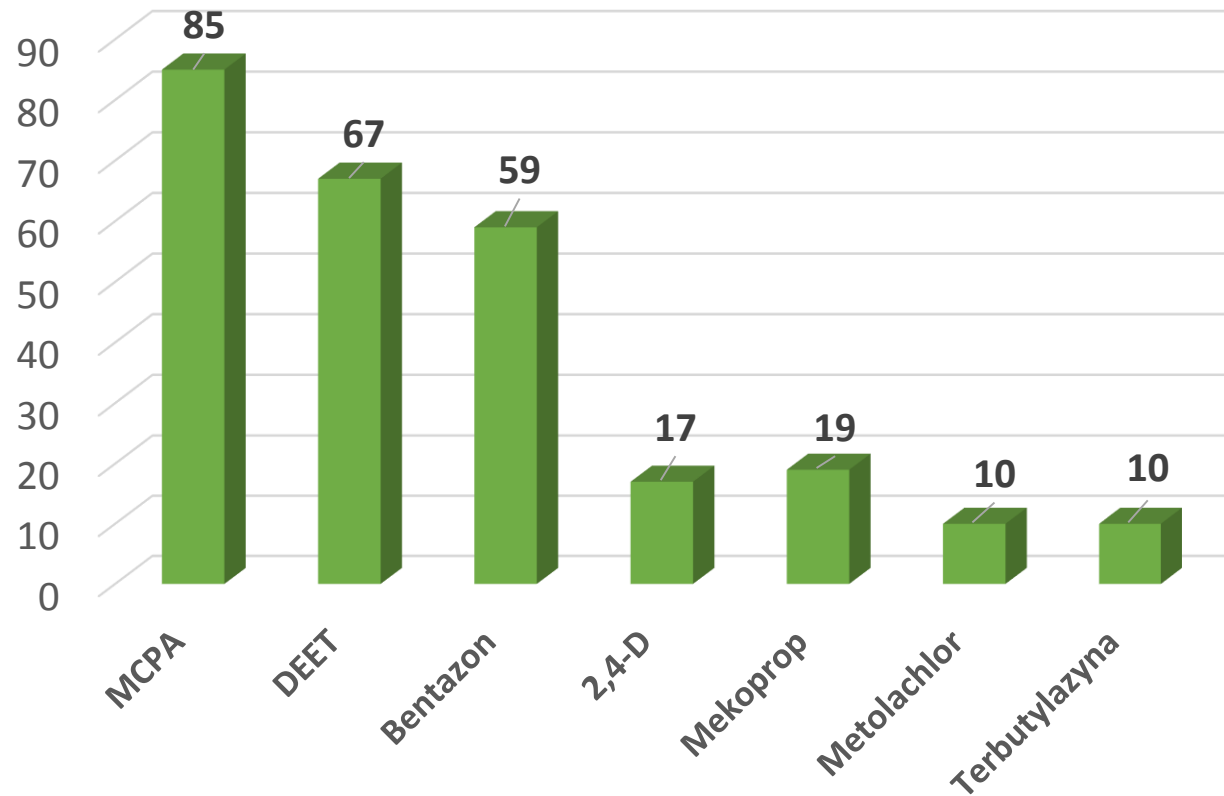
Nazwa	Wynik		Nazwa	Wynik	
2,4-D	0,003		Fluksapyroksad	0,93	
Boskalid	0,11		Fluopyram	0,010	
Chlorantraniliprol	0,041		Flusilazol	0,037	
Chloropiryfos	0,93		Flutriafol	0,010	
DDT	0,32		MCPA	0,010	
Deltametryna	0,015		Piraklostrobina	0,020	
Endosulfan	0,012		PirykARB	0,010	
Fenarymol	0,010		Tebukonazol	0,030	
Glifosat	0,036		AMPA	0,27	

Punkty poboru wody powierzchniowej

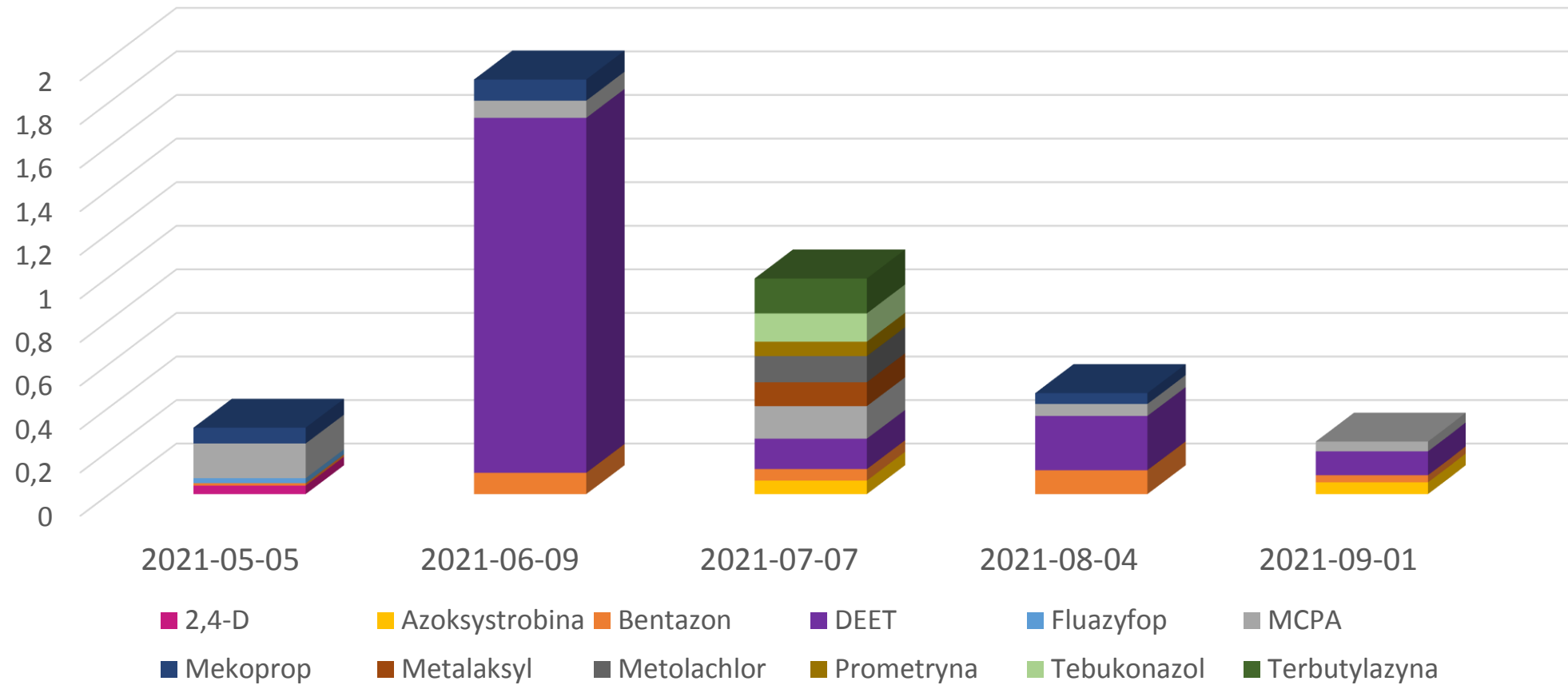

Najczęściej wykrywane pestycydy w zanalizowanych 200 próbkach wody (2021 rok)

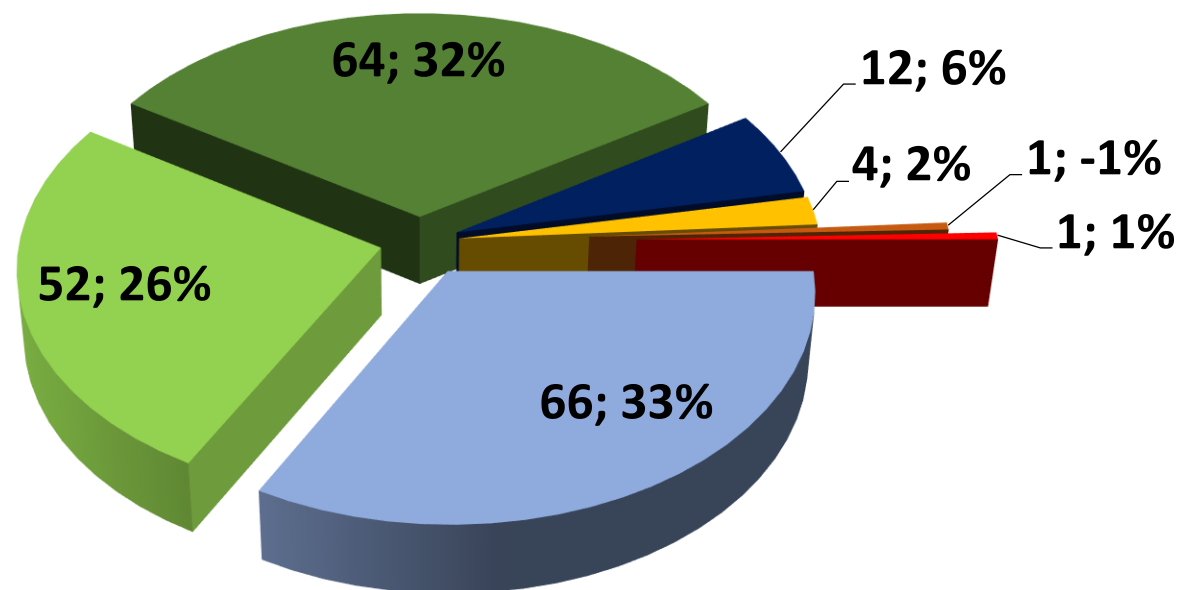
(ogółem wykrywano 25 różnych substancji)

Wyniki badań wody z punktu: Utrata - Wawrzyszew, powyżej Rokitnicy

Ogólna ocena wszystkich próbek wody (2021 rok)

■ Brak wykryć
■ do 1 ug/L

■ do 0,1 ug/L
■ powyżej 1 ug/l (A2)

■ do 0,5 ug/L
■ powyżej 2,5 ug/l

Liczba prób oraz wykrycia pozostałości środków ochrony roślin w próbkach wody powierzchniowej przestanej przez Inspekcję Ochrony Środowiska

Lata		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba prób		86	100	100	100	100	200
Liczba prób z wykryciami (%)		65 (75,6%)	68 (68%)	78 (78%)	56 (56%)	58 (58%)	134 (66%)

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ ☺

Kontakt:

Zakład Badania Bezpieczeństwa Żywności
ul.Pomologiczna 13b, 96-100 Skierniewice

http://www.inhort.pl/laboratorium_skazen.html
tel. (0-46) 834-52-72/834-52-86
artur.miszczak@inhort.pl

www.inhort.pl

